

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 47

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 20 ianuarie 2012

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 1.114 din 8 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe.....	2-3	Decizia nr. 1.390 din 20 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă	10-11
Decizia nr. 1.262 din 27 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 raportate la dispozițiile art. 85 din Codul de procedură civilă	4-5	Decizia nr. 1.396 din 20 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 494 din Codul civil	11-12
Decizia nr. 1.263 din 27 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 ¹ din Codul de procedură civilă	5-6	Decizia nr. 1.399 din 20 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă	13-14
Decizia nr. 1.382 din 20 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93 ¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	7-9	Decizia nr. 1.411 din 20 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.114

din 8 septembrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, excepție ridicată de Dan Mihai Barbu în Dosarul nr. 6.081/2/2007 al Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 4.227D/2010.

La apelul nominal răspunde pentru autorul excepției de neconstituționalitate avocat Corina Popescu, cu delegație depusă la dosar. Lipsește partea, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului prezent, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată.

În acest sens, susține că reglementarea criticată contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 44 alin. (3) și (8), art. 53, art. 56 alin. (3) și celor ale art. 136 alin. (4) privind proprietatea, precum și cerințelor de accesibilitate și previzibilitate a legii. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 820/2010.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 octombrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.081/2/2007, **Curtea de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, excepție ridicată de Dan Mihai Barbu într-o cauză având ca obiect drepturi de autor.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că obligația impusă producătorilor sau importatorilor privind plata remunerației pentru copia privată, obligație exigibilă la momentul producerii/importului, constituie o ingerință în dreptul de proprietate asupra aparatelor sau suporturilor care permit realizarea reproducerilor, ingerință care nu îndeplinește însă condiția de a fi prevăzută de o lege care să respecte criteriul previzibilității. Așa fiind, apreciază că textul de lege criticat nu conține dispoziții explicite și detaliate cu privire la determinarea debitorilor obligației de plată a remunerației pentru copia privată și a condițiilor în care această obligație se naște și devine exigibilă.

Făcând referire la Decizia Curții Constituționale nr. 180/2000, prin care s-a statuat că remunerația pentru copia privată, prevăzută de art. 34, nu este o taxă sau un impozit, autorul excepției consideră că această remunerație pentru a fi constituțională ar trebuie să se încadreze în cadrul dispozițiilor constituționale ale art. 56 alin. (3), și anume să fie o contribuție stabilită prin lege în situații excepționale. Or, autorul excepției conchide în a aprecia că această remunerație nu reglementează o situație excepțională, ci una comună, ceea ce contravine dispozițiilor art. 56 alin. (3) din Legea fundamentală. În final apreciază că restrângerea dreptului de proprietate privată al fabricanților/importatorilor de aparate și suporturi prin art. 34 din Legea nr. 8/1996 este neconstituțională, încălcând art. 136 alin. (4), raportat la art. 53 din Constituție.

Curtea de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textul art. 34 din Legea nr. 8/1996 fiind suficient de clar și explicit. Totodată, arată că nu este vorba de nicio încălcare a dreptului de proprietate al producătorilor/importatorilor asupra aparatelor și suporturilor care permit reproducerea unei opere, ci de instituirea unei obligații în legătură cu o activitate prin care se introduc în circuitul comercial o serie de aparate și suporturi care permit reproducerea unei opere, titularul acesteia având dreptul, potrivit legii, la o remunerație compensatorie pentru opera sa.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale. În susținerea acestui punct de vedere se invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie, și anume Decizia nr. 180/2000, prin care s-a statuat că remunerația compensatorie pentru copia privată este un drept patrimonial rezultând din dreptul de proprietate intelectuală al titularilor dreptului de autor sau al drepturilor conexe.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996, astfel cum au fost modificate prin articolul unic pct. 10 din Legea nr. 329/2006 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005

pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 31 iulie 2006.

Textul de lege criticat prevede că:

„(1) Nu constituie o încălcare a dreptului de autor, în sensul prezentei legi, reproducerea unei opere fără consimțământul autorului, pentru uz personal sau pentru cercul normal al unei familii, cu condiția ca opera să fi fost adusă anterior la cunoștința publică, iar reproducerea să nu contravină utilizării normale a operei și să nu îl prejudicieze pe autor sau pe titularul drepturilor de utilizare.

(2) Pentru suporturile pe care se pot realiza înregistrări sonore sau audiovizuale ori pe care se pot realiza reproduceri ale operelor exprimate grafic, precum și pentru aparatele concepute pentru realizarea de copii, în situația prevăzută la alin. (1), se va plăti o remunerație compensatorie stabilită prin negociere, conform prevederilor prezentei legi.”

Autorul excepției susține că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul român, art. 44 alin. (3) și alin. (8), potrivit cărora „nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire”, și, respectiv, „averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii acesteia se prezumă”, art. 56 alin. (3) referitoare la contribuțiile financiare, precum și celor ale art. 136 alin. (4) privind proprietatea, raportate la art. 53 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind Decizia nr. 338 din 4 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 14 ianuarie 2002, sau Decizia nr. 783 din 20 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 741 din 1 noiembrie 2007, prin care Curtea a statuat că art. 34 din Legea nr. 8/1996 nu contravine Constituției.

Prin aceste decizii, Curtea a statuat că textul de lege criticat reglementează remunerația compensatorie pentru copia privată, remunerație ce se plătește de fabricanții și importatorii de aparate ce permit reproducerea acestora. Obținerea remunerației compensatorii pentru copia privată de către titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe se realizează numai prin organismele de gestiune colectivă, pentru membrii săi care le-au acordat mandat, potrivit art. 123¹ din Legea nr. 8/1996.

Curtea a constatat că nu poate fi primită critica referitoare la încălcarea dreptului de proprietate privată, garantată și ocrotită potrivit art. 44 din Constituție, deoarece remunerația compensatorie pentru copia privată este un drept patrimonial rezultând din dreptul de proprietate intelectuală al titularilor

dreptului de autor sau al drepturilor conexe. Art.107 din Legea nr. 8/1996 reglementează o remunerație de 5% aplicată asupra prețului de vânzare al suporturilor și aparatelor fabricate în țară, respectiv asupra valorii înscrise în documentele organelor vamale pentru suporturile și aparatele importate. Faptul că, pe această cale, are loc o majorare a prețului de vânzare a produselor respective nu îndreptățește ignorarea drepturilor de proprietate intelectuală, caracterul echitabil al remunerației compensatorii rezultând din faptul că aceasta are valoarea unei contraprestații pentru activitatea creatoare a unor persoane fizice sau juridice de drept privat, activitate pusă în slujba unor terți, care în acest fel pot să apară în calitate de debitori.

Prin Decizia nr. 274 din 22 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 7 mai 2007, Curtea a constatat că prevederile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 reglementează remunerația compensatorie pentru copia privată, ce se plătește de fabricanții sau importatorii de suporturi utilizabile pentru reproducerea operelor și de către fabricanții și importatorii de aparate ce permit reproducerea acestora. Această remunerație compensatorie pentru copia privată este un drept patrimonial, iar nu o taxă impusă unei anumite categorii de comercianți și care reprezintă o obligație fiscală. Caracterul echitabil al remunerației compensatorii rezultă din faptul că aceasta are valoarea unei contraprestații pentru activitatea creatoare a unor persoane fizice sau juridice de drept privat, activitate pusă în slujba unor terți, care în acest fel pot să apară în calitate de debitori. Așa fiind, remunerația compensatorie pentru copia privată nu face parte din categoria impozitelor și taxelor.

Astfel, Curtea a constatat că nu poate fi reținută critica prevederilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 prin raportare la prevederile art. 56 din Constituție, referitoare la contribuțiile financiare.

De altfel, în sensul că remunerația compensatorie pentru copia privată nu face parte din categoria impozitelor și taxelor, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 180 din 10 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 8 decembrie 2000.

Așa fiind, reglementarea de către legiuitor a condițiilor de exercitare a dreptului la remunerație compensatorie pentru copia privată nu constituie o încălcare a vreunui drept sau a vreunei libertăți fundamentale, astfel încât invocarea de către autorul excepției a prevederilor art. 1 alin. (3) și art. 53 din Constituție este irelevantă.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, excepție ridicată de Dan Mihai Barbu în Dosarul nr. 6.081/2/2007 al Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 septembrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.262

din 27 septembrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 raportate la dispozițiile art. 85 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean — președinte
 Aspazia Cojocaru — judecător
 Acsinte Gaspar — judecător
 Mircea Ștefan Minea — judecător
 Iulia Antoanella Motoc — judecător
 Ion Predescu — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Tudorel Toader — judecător
 Mihaela Senia Costinescu — magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 raportate la dispozițiile art. 85 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Cătălina Impex” — S.R.L. din Vaslui în Dosarul nr. 6.983/333/2009 al Tribunalului Vaslui — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.698D/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 august 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.983/333/2009, **Tribunalul Vaslui — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 raportate la dispozițiile art. 85 din Codul de procedură civilă.**

Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Cătălina Impex” — S.R.L. din Vaslui într-o cauză având ca obiect o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece judecarea cererilor de investire cu formulă executorie fără citarea părților și, în special, fără citarea debitorilor poate duce la încălcări ale drepturilor și garanțiilor procesuale. Dacă în cadrul procedurii de investire instanța ar fi fost obligată să citeze părțile, debitorul ar fi avut posibilitatea să își formuleze apărări și să demonstreze că contractul de credit și biletele la ordin, semnate în alb pentru garantarea acestuia, nu îndeplineau condițiile legale pentru a putea fi investite cu formulă executorie. Astfel, desfășurarea procedurii fără citarea părților încalcă dreptul la apărare al debitorului principal și dreptul de proprietate al terților garanți.

Tribunalul Vaslui — Secția civilă apreciază că excepția invocată este vădit neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 269 raportate la art. 85 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 269: „*Hotărârile judecătorești vor fi investite cu formulă executorie, dacă legea nu prevede altfel. Formula executorie are următorul cuprins:*

«*Noi, Președintele României*»

(*Aici urmează cuprinsul hotărârii*).

«*Dăm înaputernicire și ordonăm organelor de executare să pună în executare prezenta hotărâre. Ordonăm agenților forței publice să acorde concursul la executarea acestei hotărâri, iar procurorilor să stăruie pentru ducerea ei la îndeplinire, în condițiile legii. Spre credință, prezenta (hotărâre) s-a semnat de ..... (Urmează semnătura președintelui și a grefierului)*».

Hotărârea investită se va da numai părții care a câștigat sau reprezentantului ei.”;

— Art. 85: „*Judecătorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfățișarea părților, afară numai dacă legea nu dispune altfel.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 24 privind dreptul la apărare și în art. 44 care consacră dreptul de proprietate privată. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și prevederile art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 din primul Protocol adițional la Convenție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a pronunțat asupra dispozițiilor criticate prin mai multe decizii, sub aceleași aspecte ca și cele invocate în cauza de față, de exemplu prin Decizia nr. 471/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 22 iunie 2007, statuând că dispozițiile criticate din Codul de procedură civilă consacră formula executorie a hotărârilor judecătorești, formulă ce reprezintă un ordin dat, în numele Președintelui României, organelor de executare să pună în executare hotărârea judecătorească, agenților forței publice să acorde concursul la executarea acestei hotărâri, iar procurorilor să stăruie pentru ducerea ei la îndeplinire.

În cadrul procedurii de investire cu formula executorie a hotărârilor judecătorești, instanța nu judecă fondul cauzelor, ci îndeplinește o formalitate necesară punerii în executare a acestora de către organele competente. Prin urmare, în această fază procesuală nu sunt puse în discuție drepturi sau interese ale părților, împrejurare ce ar fi determinat aplicabilitatea prevederilor constituționale invocate de autorul excepției în susținerea criticilor sale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să în materie, atât soluția, cât și considerentele acestei decizii își determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 269 raportate la dispozițiile art. 85 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Cătălina Impex” — S.R.L. din Vaslui în Dosarul nr. 6.983/333/2009 al Tribunalului Vaslui — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 septembrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.263

din 27 septembrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281¹ din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Trust Son Intermedia” — S.R.L. din Hunedoara și Societatea Comercială „Tremag” — S.A. din Tulcea în Dosarul nr. 15.654/3/2009 al Tribunalului București — Secția a VII-a comercială și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.714D/2010.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din ședința din camera de consiliu din 9 iulie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 15.654/3/2009, **Tribunalul București — Secția a VII-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281¹ din Codul de procedură civilă.

Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Trust Son Intermedia” — S.R.L. din Hunedoara și Societatea Comercială „Tremag” — S.A. din Tulcea într-o cauză având ca obiect o cerere de lămurire a dispozitivului unei hotărâri judecătorești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că încheierea de îndreptare sau de lămurire poate fi atacată în condițiile în care poate fi atacată hotărârea în legătură cu care s-a solicitat, după caz, îndreptarea, lămurirea sau înlăturarea dispozițiilor potrivnice, dar nu se specifică nimic cu privire la hotărârea rezultată în urma acestor intervenții. Împotriva acesteia din urmă nu mai poate fi formulată calea de atac, deoarece termenul de exercitare a expirat înainte de finalizarea procedurii de îndreptare sau de lămurire a hotărârii judecătorești. Or, în condițiile în care partea care a exercitat calea de atac împotriva hotărârii nu poate decât să atace, pe cale separată, încheierea prin care se lămurește dispozitivul sentinței, pentru motive stricte, care țin de această încheiere, se limitează posibilitatea instanței de control judiciar de a verifica legalitatea și temeinicia sentinței principale atacate. Prin urmare, eficientă ar fi doar exercitarea unei căi de atac împotriva hotărârii judecătorești, iar în acest fel s-ar da eficiență și principiului desfășurării echitabile a procesului, în condițiile în care numai după cunoașterea exactă a sensului hotărârii se poate trece cu bună-credință la exercitarea unei căi de atac.

Tribunalul București — Secția a VII-a comercială, prin prisma celor statuate în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, apreciază excepția ca neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului

și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 281¹ din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 281¹: „În cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii ori acesta cuprinde dispoziții potrivnice, părțile pot cere instanței care a pronunțat hotărârea să lămurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice.

Instanța va rezolva cererea de urgență, prin încheiere dată în camera de consiliu, cu citarea părților.

Încheierea se va atașa la hotărâre atât în dosarul cauzei, cât și în dosarul de hotărâri al instanței.”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile legale criticate sunt norme de procedură cuprinse în secțiunea a VI-a „Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii” din cap. IV „Hotărârile” al titlului III „Procedura înaintea primei instanțe” din cartea a doua „Procedura contencioasă” a Codului de procedură civilă. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este stabilită de legiuitor,

evident fără a fi încălcate prevederile sau principiile constituționale.

Prin procedura reglementată de dispozițiile legale criticate, partea care formulează o cerere de îndreptare a dispozitivului unei hotărâri judecătorești, în temeiul art. 281 din Codul de procedură civilă, sau o cerere de lămurire privind înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului, în temeiul art. 281¹ din același cod, nu urmărește schimbarea soluției pronunțate de instanța de judecată, ci doar îndreptarea unor erori materiale sau înlăturarea unor neclarități ivite cu privire la dispozitiv. Instanța care soluționează o astfel de cerere nu judecă fondul cauzei, ci interpretează măsurile dispuse prin hotărârea a cărei lămurire se dorește, în scopul înlăturării dificultăților ivite în faza de executare a acestora.

Cererea reglementată de dispozițiile procedurale criticate privește exclusiv chestiuni soluționate în procedura privind îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii judecătorești pronunțate într-o cauză, hotărârea, sub aspectul problemelor de fond, rămânând supusă căilor de atac prevăzute de lege. Prin urmare, nereprezentând o cale de atac împotriva hotărârii pronunțate în prealabil de instanță, cererea privind lămurirea dispozitivului poate fi formulată de către părți ori de câte ori împrejurările concrete ale executării hotărârii o impun. Așadar, dispozițiile art. 281¹ din Codul de procedură civilă nu aduc atingere prevederilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3), ci, dimpotrivă, dau expresie acestei norme constituționale privind dreptul la un proces echitabil.

De altfel, Curtea reține că asupra excepției de neconstituționalitate având ca obiect aceste norme procedurale s-a mai pronunțat în prealabil, de exemplu prin Decizia nr. 735 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 25 octombrie 2007, sau prin Decizia nr. 1.272 din 12 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 25 noiembrie 2010. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Trust Son Intermedia” — S.R.L. din Hunedoara și Societatea Comercială „Tremag” — S.A. din Tulcea în Dosarul nr. 15.654/3/2009 al Tribunalului București — Secția a VII-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 septembrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.382

din 20 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „MBB Leasing” — S.R.L. din Botoșani în Dosarul nr. 1.496/40/2010 al Tribunalului Botoșani — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.879D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent face referatul cauzei și arată că la dosar s-a depus o cerere prin care autoarea excepției de neconstituționalitate solicită acordarea unui nou termen de judecată, pentru a-și angaja un apărător cu drept de a pune concluzii la Curtea Constituțională.

Reprezentantul Ministerului Public se opune cererii formulate, având în vedere faptul că de la data încheierii de sesizare a Curții Constituționale, respectiv 27 mai 2010, a trecut suficient timp în care autoarea excepției avea posibilitatea angajării unui avocat cu drept de a pune concluzii la Curtea Constituțională.

Curtea, deliberând, în temeiul art. 156 alin. 1 din Codul de procedură civilă, respinge cererea de amânare, pentru aceleași argumente prezentate de reprezentantul Ministerului Public.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că asupra prevederilor criticate Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, menționând în acest sens Decizia nr. 675 din 31 mai 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 396 din 27 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.496/40/2010, **Tribunalul Botoșani — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de Societatea Comercială „MBB Leasing” — S.R.L. din Botoșani într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că, pentru a se respecta prevederile art. 44 alin. (2) din Constituție, cererea creditorilor ar trebui condiționată

de existența unui titlu executoriu, iar competența judecătorului-sindic ar trebui limitată, în acest stadiu al procedurii, la verificarea existenței titlului executoriu. De asemenea, consideră că prevederile criticate sunt neconstituționale deoarece exclud „însuși proprietarul” de la procedura de desemnare a administratorului judiciar sau a lichidatorului care va gestiona/dispune de bunurile sale, întrucât plata administratorului judiciar/lichidatorului nu este cauză de utilitate publică, potrivit art. 44 alin. (3) din Constituție, care să confere permisivitate „exproprierii cu suma ce reprezintă onorarii”.

Neconstituționalitatea prevederilor art. 93¹ reiese din împrejurarea că acestea își găsesc aplicarea și în cazul bunurilor privitor la care au fost încheiate contracte de leasing, fără ca beneficiarul contractului de leasing — utilizatorul — să poată cere instanței respectarea opțiunii inserate în acesta, fiind contrare art. 44 alin. (1), (2) și (3) din Constituție. Chiar dacă utilizatorul a preluat, din momentul încheierii contractului de leasing, posesia și folosința bunului mobil, acest fapt nu îi oferă garanțiile de care ar beneficia în calitate de proprietar al bunului, în condițiile în care transferul dreptului de proprietate asupra sa intervine la un moment ulterior, și anume acela al expirării contractului de leasing prin efectul încheierii unui contract de vânzare-cumpărare, iar lichidatorul poate să solicite rezilierea contractului de leasing și să nu respecte clauza referitoare la posibilitatea de cumpărare a bunului respectiv.

Tribunalul Botoșani — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. d) au fost modificate prin art. I pct. 13 din Legea nr. 169/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 21 iulie 2010, păstrându-se însă soluția legislativă criticată.

Prevederile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art.11 alin. (1) lit. b), c) și d): „(1) *Principalele atribuții ale judecătorului-sindic, în cadrul prezentei legi, sunt: [...]*

b) *judecarea contestației debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor pentru începerea procedurii; judecarea opoziției creditorilor la deschiderea procedurii;*

c) *desemnarea motivată, prin sentința de deschidere a procedurii, dintre practicienii în insolvență compatibili care au depus ofertă de servicii în acest sens la dosarul cauzei, a administratorului judiciar provizoriu sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura până la confirmarea ori, după caz, înlocuirea sa de către adunarea creditorilor sau creditorul care deține cel puțin 50% din valoarea creanțelor, fixarea remunerației în conformitate cu criteriile stabilite de legea de organizare a activității practicienilor în insolvență, precum și a atribuțiilor acestuia pentru această perioadă. Judecătorul-sindic va desemna administratorul judiciar provizoriu sau lichidatorul provizoriu solicitat de către creditorul care a solicitat deschiderea procedurii sau de către debitor, dacă cererea îi aparține. În situația în care cel care a introdus cererea de deschidere a procedurii nu solicită numirea unui administrator judiciar sau lichidator, numirea se va face de către judecătorul-sindic din rândul practicienilor care au depus oferte la dosarul cauzei. În caz de conexare se va ține seama de cererile creditorilor în ordinea mărimii creanțelor sau de cererea debitoarei, dacă nu există o cerere din partea unui creditor;*

d) *confirmarea, prin încheiere, a administratorului judiciar sau a lichidatorului desemnat de adunarea creditorilor sau de creditorul care deține mai mult de 50% din valoarea creanțelor, precum și a onorariului negociat. Dacă nu există contestații împotriva hotărârii adunării creditorilor sau a deciziei creditorului care deține mai mult de 50% din valoarea creanțelor, confirmarea se face în camera de consiliu, fără citarea părților, în termen de 3 zile de la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență a hotărârii adunării creditorilor sau, după caz, a deciziei creditorului majoritar.”;*

— Art. 93¹: „*Obligațiile rezultând dintr-un antecontract de vânzare-cumpărare cu dată certă, anterioară deschiderii procedurii, în care promitentul-vanzător intră în procedură, vor fi executate de către administratorul judiciar/lichidator la cererea promitentului-cumpărător, dacă:*

— *prețul contractual a fost achitat integral sau poate fi achitat la data cererii, iar bunul se află în posesia promitentului-cumpărător;*

— *prețul nu este inferior valorii de piață a bunului;*

— *bunul nu are o importanță determinantă pentru reușita unui plan de reorganizare.”*

Autoarea excepției consideră că dispozițiile criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1), (2), (3) și (8) referitor la garantarea și ocrotirea proprietății private, art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a) privind economia și art. 136 alin. (5) referitor la inviolabilitatea proprietății private. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, Curtea observă că s-a mai pronunțat asupra constituționalității acestora, în raport cu dispoziții constituționale și argumente similare, prilej cu care a respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată și a reținut că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea reglementării unor situații deosebite, iar starea de insolvență

reprezintă o astfel de situație deosebită. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia nr. 675 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 26 iulie 2011, Decizia nr. 1.418 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 10 ianuarie 2011, sau Decizia nr. 726 din 7 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 17 iulie 2009.

De asemenea, Curtea a observat că în cadrul procedurii falimentului administratorii judiciari sau lichidatorii au o poziție și o situație deosebite față de toate părțile și față de toți ceilalți participanți la procedură, ei nefiind parte în proces, ci participanți la procedură, cu rol și atribuții determinate de lege. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a întregii proceduri, atât în interesul debitorului insolubil, pentru reîntregirea patrimoniului acestuia, cât și în interesul creditorilor, pentru ca aceștia să își poată valorifica creanțele în cât mai mare măsură și cât mai operativ.

Cu același prilej Curtea a reținut că exercitiul prerogativelor dreptului de proprietate nu trebuie absolutizat făcând abstracție de prevederile art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit căreia „*Conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege*”, precum și de cele ale art. 136 alin. (5), care consacră caracterul inviolabil al proprietății private, în condițiile stabilite de legea organică. În virtutea acestor prevederi constituționale, legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în așa fel încât să nu vină în contradicție cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Așa fiind, prin textul de lege criticat legiuitorul nu a făcut decât să dea expresie acestor imperative, în limitele și potrivit competenței sale constituționale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

II. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, Curtea constată că aceste prevederi au fost introduse prin art. I pct. 11 din Legea nr. 277/2009 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 173/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței și pentru modificarea lit. c) a art. 6 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 14 iulie 2009.

Prin aceste dispoziții legale a fost reglementată situația unui antecontract de vânzare-cumpărare, respectiv îndeplinirea unor obligații ce au fost asumate de către debitorul al cărui patrimoniu se află în procedură de insolvență. Astfel, potrivit prevederilor art. 93¹ din Legea nr. 85/2006, obligațiile ce rezultă dintr-un contract de vânzare-cumpărare cu dată certă, anterioară deschiderii procedurii, în care promitentul-vanzător intră în procedură, vor fi executate de către administratorul judiciar/lichidator la cererea promitentului-cumpărător, dacă prețul contractual a fost achitat integral sau poate fi achitat la data cererii, iar bunul se află în posesia promitentului-cumpărător și acesta nu este inferior valorii de piață a bunului și dacă bunul nu are o importanță determinantă pentru reușita unui plan de reorganizare.

Astfel, dispozițiile art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 reprezintă opțiunea legiuitorului care a înțeles să protejeze stabilitatea raporturilor juridice constituite înainte de deschiderea procedurii insolvenței și, implicit, drepturile promitentului-cumpărător.

Aceste prevederi permit promitentului-cumpărător să valorifice dreptul său față de promitentul-vanzător, ca urmare a dreptului de opțiune al utilizatorului, astfel cum este stipulat în

Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, chiar dacă între momentul antecontractului și momentul prevăzut pentru semnarea contractului de vânzare-cumpărare s-a produs deschiderea procedurii insolvenței față de promitentul-vânzător.

Mai mult, potrivit art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997, atât drepturile locatorului/finanțatorului, cât și cele ale locatarului/utilizatorului asupra bunului utilizat în baza unui contract de leasing sunt opozabile judecătorului-sindic și, respectiv, judecătorului-sindic și creditorilor, în situația în care locatorul/utilizatorul sau locatorul/finanțatorul se află în reorganizare judiciară și/sau faliment, potrivit prevederilor legale în materie. Totodată, dacă locatorul/finanțatorul sau locatarul/utilizatorul se află în dizolvare și/sau lichidare, aceste drepturi sunt opozabile și lichidatorului numit potrivit prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale. De asemenea, potrivit dispozițiilor menționate din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997, drepturile locatorului/utilizatorului prevăzute de această ordonanță, precum și cele stipulate în contractul de leasing vor urmări bunul aflat în proprietatea oricărui dobânditor al acestuia, în condițiile în care au fost respectate întocmai drepturile locatorului/finanțatorului.

Totodată, având în vedere prevederile art. 1 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997, Curtea observă că efectul principal al contractului de leasing este transferul dreptului de folosință de la locator/finanțator către locatar/utilizator, existând dreptul de opțiune al utilizatorului, astfel cum este stipulat în art. 9 lit. c) și d) din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, potrivit cărora „*locatorul/finanțatorul se obligă să încheie contract de leasing cu locatarul/utilizatorul și să transmită acestuia, în temeiul contractului de leasing, drepturile ce derivă din contract, cu excepția dreptului de dispoziție, [...] și să respecte dreptul de opțiune al locatarului/utilizatorului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing, fără a schimba natura leasingului, ori de a înceta raporturile contractuale*”.

Așadar, Curtea observă că, pe toată durata contractului de leasing, dreptul de folosință revine altei persoane decât titularului dreptului de proprietate — contractul de leasing nefiind prin sine translativ de proprietate, ci acordând locatarului/utilizatorului doar un drept de opțiune, în sensul că în momentul expirării contractului de leasing acesta are prioritate la cumpărarea bunului ce a constituit obiectul contractului de leasing.

Curtea constată că nu se poate reține încălcarea dreptului de proprietate al utilizatorului, deoarece, astfel cum arată chiar autoarea excepției, utilizatorul a preluat din momentul încheierii contractului de leasing „doar posesia și folosința bunului mobil”,

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b), c) și d) și art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „MBB Leasing” — S.R.L. din Botoșani în Dosarul nr. 1.496/40/2010 al Tribunalului Botoșani — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

fapt ce nu îi oferă garanțiile de care ar beneficia în calitate de proprietar al bunului, în condițiile în care transferul dreptului de proprietate asupra sa intervine la un moment ulterior, și anume acela al expirării contractului de leasing, ca urmare a efectului încheierii unui contract de vânzare-cumpărare.

Or, promitentul-cumpărător nu este titularul acestui drept, ce urmează a se naște ulterior, prin efectul și în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing.

De altfel, Curtea, în jurisprudența sa, spre exemplu Decizia nr. 279 din 24 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, a statuat că problema garantării și ocrotirii constituționale a dreptului de proprietate nu se poate invoca în favoarea unor persoane care nu au calitatea de proprietari.

De asemenea, Curtea constată că administratorul judiciar/lichidatorul este obligat să execute contractul încheiat între promitentul-cumpărător și promitentul-vânzător, dreptul său de apreciere nefiind unul absolut, ci exercitându-se în limitele și condițiile prevăzute de textul criticat. Instituirea acestor criterii și condiții ține de necesitatea maximizării averii debitorului supus procedurii și de imperativul nefraudării intereselor creditorilor. De altfel, legiuitorul este în drept să reglementeze astfel de criterii și condiții cu privire la debitorii aflați sub incidența Legii nr. 85/2006, întrucât acesta este *ab initio* într-o altă situație juridică față de un debitor ce nu se află în insolvență. Prin urmare, o asemenea limitare a dreptului de dispoziție al debitorului apare ca fiind justificată și rezonabilă în raport cu situația în care acesta se află.

Într-o atare situație, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 93¹ din Legea nr. 85/2006 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, Curtea neputând reține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1), (2) și (3).

Referitor la susținerea autorului excepției de neconstituționalitate, ce constă în faptul că beneficiarul contractului de leasing, respectiv promitentul-cumpărător, nu poate cere instanței respectarea opțiunii inserate în acest contract, Curtea constată că, astfel cum reiese din economia textului criticat, acesta nu conține norme care ar împiedica în vreun fel dreptul promitentului-cumpărător de a se adresa justiției.

În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 44 alin. (8), art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și art. 136 alin. (5) din Constituție, precum și a prevederilor art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că autorul excepției se rezumă a le menționa și a le reda conținutul, fără însă a motiva în concret în ce constă contrarietatea prevederilor criticate cu acestea.

Magistrat-asistent,
Ioניה Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.390

din 20 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Vasile Damian în Dosarul nr. 4.719/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.338D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 4.719/2/2010, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Vasile Damian într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, întrucât permit formularea contestației în anulare numai în cazul în care dezlegarea pricinii este rezultatul unei greșeli materiale nu și a unei „greșeli fundamentale” a instanței de recurs.

Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „*Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație, când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale [...]*”

Autorul excepției susține că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și art. 24 privind dreptul la apărare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității textului de lege criticat, prin raportare la aceleași norme constituționale precum cele invocate în prezenta cauză, s-a mai pronunțat, prilej cu care a statuat că prevederile art. 318 alin. 1 din Codul de procedură civilă nu contravin Legii fundamentale, spre exemplu prin Decizia nr. 387 din 30 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.041 din 10 noiembrie 2004, sau Decizia nr. 1.551 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 22 ianuarie 2010.

Astfel, Curtea a reținut că art. 318 alin. 1 din Codul de procedură civilă reglementează contestația în anulare specială, care este o cale de atac extraordinară, ce se poate exercita în cazurile limitativ prevăzute de lege numai împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de recurs.

Așa cum rezultă în mod univoc din textul de lege criticat, calea procedurală a contestației în anulare specială poate fi utilizată de părțile care au participat la soluționarea recursului și este limitată la cazurile în care dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale sau al omisiunii instanței de a cerceta vreunul dintre motivele de modificare sau de casare invocate de recurent. În ceea ce privește obiectul contestației în anulare specială, acesta este format dintr-o singură categorie de hotărâri, respectiv doar hotărârile pronunțate de instanțele de recurs.

De altfel, art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, precum și art. 129, care prevede că împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac.

Ținând cont de caracterul acestor căi de atac, legiuitorul este singurul competent să stabilească obiectul asupra cărora aceasta poartă. A accepta argumentul autorului excepției de neconstituționalitate ar echivala cu convertirea unei căi extraordinare de atac într-una ordinară devolutivă, ceea ce ar încălca autoritatea de lucru judecat a hotărârilor pronunțate de către instanțele de judecată care au antamat fondul cauzei.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 318 alin. 1 teza întâi din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Vasile Damian în Dosarul nr. 4.719/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.396

din 20 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 494 din Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochințu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 494 alin. 1, 2 și 3 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Danubium Trans Com” — S.R.L. din Craiova în Dosarul nr. 2.481/104/2009 al Tribunalului Olt — Secția comercială și de contencios administrativ și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.678D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 aprilie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.481/104/2009, **Tribunalul Olt — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 494 alin. 1, 2 și 3 din Codul civil**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Danubium Trans Com” — S.R.L. din Craiova într-o cauză având ca obiect o cerere prin care se solicită obligarea la plata unor daune-interese pentru lipsa de folosință a unui teren intravilan.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale și contravin dispozițiilor art. 16, art. 44 alin. (2) și art. 136 alin. (5) din Constituție. În acest sens arată că sunt discriminatorii, în condițiile în care instituie un regim distinct, incluzând drepturi și despăgubiri diferite, în cazul constructorului de bună-credință față de constructorul de rea-credință. Totodată, consideră că art. 494 din Codul civil contravine atât principiului ocrotirii în mod egal a proprietății, cât și principiului inviolabilității proprietății private, în condițiile în care, pe de o parte, proprietarul construcției edificate, chiar cu rea-credință, pe terenul altuia poate fi obligat la ridicarea acesteia fără a beneficia de despăgubiri pentru valoarea corespunzătoare a construcției și, pe de altă parte, este afectată însăși substanța proprietății private a constructorului de rea-credință.

Tribunalul Olt — Secția comercială și de contencios administrativ opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 494 din Codul civil.

Curtea constată că, ulterior sesizării sale, la data de 1 octombrie 2011, a intrat în vigoare Legea nr. 287/2009 privind

Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011. De asemenea, cu aceeași dată, se abrogă Codul civil din 1864 (cu excepția dispozițiilor art. 1169—1206), potrivit art. 230 lit. a) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011.

Însă, având în vedere prevederile art. 58 din Legea nr. 71/2011, potrivit cărora în toate cazurile în care accesiunea imobiliară artificială presupune exercitarea unui drept de opțiune de către proprietarul imobilului, efectele accesiunii sunt guvernate de legea în vigoare la data începerii lucrării, ale art. 3 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, care stabilesc că actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor, coroborate cu art. 4 și 5 din legea menționată, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor art. 494 din Codul civil în vigoare la data încheierii de sesizare, respectiv Codul civil din 1864, care și-au produs efectele față de autorul excepției de neconstituționalitate, potrivit principiului *tempus regit actum*.

Dispozițiile art. 494 din Codul civil din 1864 au următorul cuprins: „*Dacă plantațiile, construcțiile și lucrările au fost făcute de către o a treia persoană cu materialele ei, proprietarul pământului are dreptul de a le ține pentru dânsul sau de a îndatora pe acea persoană să le ridice.*”

Dacă proprietarul pământului cere ridicarea plantațiilor și a construcțiilor, ridicarea va urma cu cheltuiala celui ce le-a făcut; el poate chiar, după împrejurări, fi condamnat la daune-interese pentru prejudiciile sau vătămările ce a putut suferi proprietarul locului.

Dacă proprietarul voiește a păstra pentru dânsul acele plantații și clădiri, el este dator a plăti valoarea materialelor și prețul muncii, fără ca să se ia în considerație sporirea valorii fondului, ocazionată prin facerea unor asemenea plantații și construcții. Cu toate acestea, dacă plantațiile, clădirile și operele au fost făcute de către o a treia persoană de bună-credință, proprietarul pământului nu va putea cere ridicarea sus-ziselor plantații, clădiri și lucrări, dar va avea dreptul său de a înapoia valoarea materialelor și prețul muncii sau de a plăti o sumă de bani egală cu aceea a creșterii valorii fondului.”

În opinia autoarei excepție de neconstituționalitate textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16

privind egalitatea în drepturi, ale art. 44 alin. (2) referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății private, indiferent de titular, și ale art. 136 alin. (5) potrivit cărora proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra prevederilor criticate s-a mai pronunțat, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și cu o motivare similară, în acest sens fiind Decizia nr. 1.244 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 8 noiembrie 2010, Decizia nr. 456 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 20 mai 2010, Decizia nr. 1.306 din 13 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 11 noiembrie 2009, sau Decizia nr. 395 din 24 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 16 mai 2007, prin care a statuat că prevederile art. 494 din Codul civil sunt constituționale.

Astfel, prin aceste decizii, Curtea a reținut că prevederile art. 494 din Codul civil, reglementând accesiunea imobiliară artificială, ca mod de dobândire a proprietății în favoarea proprietarului bunului principal, atunci când o plantație, construcție sau orice lucrare este edificată de un terț, cu materiale proprii, pe terenul altei persoane, sunt constituționale. Proprietarul terenului beneficiază de o prezumție legală relativă de a fi și proprietarul construcțiilor sau plantațiilor, în temeiul dispozițiilor art. 492 din Codul civil, potrivit căruia accesiunea imobiliară artificială se realizează întotdeauna în folosul proprietarului terenului, ca bun principal (*superficies solo cedit*), oricare ar fi valoarea construcțiilor sau plantațiilor edificate. Totodată, Curtea a constatat că o persoană care a construit cu rea-credință pe terenul proprietatea altei persoane nu are decât un drept de creanță asupra materialelor și lucrărilor edificate, iar nu un drept real, în speță un drept de proprietate, astfel încât invocarea încălcării dispozițiilor constituționale referitoare la dreptul de proprietate privată nu poate fi primită.

De asemenea, Curtea nu a reținut nici critica de neconstituționalitate potrivit căreia prevederile art. 494 din Codul civil creează o discriminare evidentă între constructor și proprietarul terenului pe care este edificată construcția, de vreme ce acestea se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără nicio discriminare pe criterii arbitrare.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 494 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Danubium Trans Com” — S.R.L. din Craiova în Dosarul nr. 2.481/104/2009 al Tribunalului Olt — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.399

din 20 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Zoltán Valentin	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romconstruct” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 6.673/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a V-a comercială și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.757D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 august 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.673/2/2010, **Curtea de Apel București — Secția a V-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romconstruct” — S.A. din Ploiești într-o cauză comercială având ca obiect o soluționarea cererii de suspendare provizorie a Sentinței comerciale nr. 5.061 din 8 iulie 2010 pronunțată de Tribunalul București — Secția a VII-a comercială în Dosarul nr. 323/3/2010.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt în contradicție cu dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) și art. 21, deoarece, în cadrul procedurii prevăzute de textele criticate, părțile nu sunt egale în drepturi. Prin stabilirea posibilității de judecată fără citarea părților se încalcă dreptul la un proces efectiv și în fața unei instanțe imparțiale, deoarece nu există un cadru procesual în care să poată fi exprimat un punct de vedere, să fie formulate cereri, apărări sau să poată fi făcute probatorii.

De asemenea, se mai susține că sunt încălcate dispozițiile constituționale ale art. 24, deoarece dreptul judecătorului de a aprecia exclusiv asupra posibilității suspendării cauzei este un drept discreționar, care nu asigură protecția justițiabilului, în măsura în care legea nu stabilește criterii clare, precise, de luare a acestei hotărâri, ori simpla solicitare a unei cauțiuni de 10% din valoare fiind insuficientă pentru a fi asigurată echitatea, în sensul art. 21 alin. (3) din Constituție.

Curtea de Apel București — Secția a V-a comercială opinează în sensul că prevederile criticate nu sunt contrare Legii fundamentale, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 300 alin. 2 și 3: „*La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate și în alte cazuri decât cele la care se referă alin. 1.*”

Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată numai după depunerea unei cauțiuni ce se va stabili, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, scop în care acestea vor fi citate în termen scurt, chiar înainte de primul termen de judecată, dacă este cazul. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.”

— Art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă: „*În cazuri urgente, dacă s-a plătit cauțiunea, președintele instanței poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare de către instanță. Încheierea nu este supusă niciunei căi de atac. Cauțiunea care trebuie depusă este în cuantum de 10% din valoarea obiectului cererii sau de 500 lei pentru cererile neevaluabile în bani. Cauțiunea depusă este deductibilă din cauțiunea stabilită de instanță, dacă este cazul.*”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 24 privind dreptul la apărare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra dispozițiilor legale criticate Curtea s-a mai pronunțat și, răspunzând unor critici asemănătoare, a statuat constant că prevederile respective sunt în acord cu dispozițiile constituționale.

1. Astfel, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 300 alin. 2 și 3 din Codul de procedură civilă, Curtea, prin Decizia nr. 1.007 din 8 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 810 din 28 noiembrie

2007, a reținut că art. 300 din Codul de procedură civilă reglementează efectele declanșării controlului judiciar pe calea recursului, respectiv suspendarea de drept a executării hotărârii recurate în anumite cazuri prevăzute expres în art. 300 alin. 1 din Codul de procedură civilă, precum și suspendarea executării hotărârii recurate, la cerere, motivat, după depunerea unei cauțiuni ce se va stabili de către instanță, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, potrivit art. 300 alin. 2 și 3 din același cod.

În legătură cu invocarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în fața legii, Curtea a constatat că prevederile criticate nu aduc atingere acestui principiu constituțional, întrucât se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, măsura instituită prin acestea luând în considerare specificul fiecărei cauze, iar nu al persoanelor care o solicită, acestea beneficiind de un tratament egal.

De asemenea, Curtea a reținut că, dispozițiile de lege criticate, reglementând posibilitatea instanței de a suspenda executarea hotărârii recurate, la cerere, precum și obligația recurentei de a depune o cauțiune, nu contravin dispozițiilor art. 21 din Constituție, ele având caracterul unei garanții în favoarea intimatului, pentru acoperirea pagubelor ce i s-ar aduce ca urmare a suspendării executării silite.

Aceste prevederi legale nu îngredesc în vreun fel accesul liber la justiție, ci, dimpotrivă, favorizează accesul la justiție prin descurajarea tergiversării executării obligațiilor pe calea exercitării abuzive a dreptului de a cere suspendarea hotărârilor judecătorești definitive.

Așadar, cauțiunea reglementată de dispozițiile de lege criticate reprezintă un mijloc procedural pentru evitarea abuzului de drept și nu contravine principiului accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție.

Prin Decizia nr. 123 din 16 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 22 martie 2006, Curtea a mai statuat că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție, inclusiv sub aspectul stabilirii de către instanță a unei cauțiuni, nu constituie o încălcare a dreptului la liberul acces la justiție. Aceasta deoarece legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a

utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

2. În ceea ce privește critica dispozițiilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă, prin Decizia nr. 810 din 3 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 5 august 2008, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate prevăd posibilitatea ca președintele instanței să dispună, pe calea ordonanței președințiale, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare, care se judecă potrivit regulilor de procedură din dreptul comun. Așadar, suspendarea provizorie se dispune ca o măsură vremelnică, în scopul păstrării unui drept care s-ar păgubi prin întârziere ori al prevenirii unei pagube iminente care nu s-ar putea repara.

De asemenea, prin Decizia nr. 1.180 din 15 septembrie 2011^{*}), nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, Curtea a constatat că măsura suspendării provizorie a executării silite, în cazuri urgente, nu este de natură a aduce atingere dreptului persoanei la un proces echitabil, în mod public, și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, ci dimpotrivă, asigură toate garanțiile pentru respectarea dreptului la un proces echitabil.

Referitor la pretinsa inegalitate procesuală creată de dispozițiile criticate, Curtea a constatat că acestea nu aduc atingere prevederilor constituționale privind egalitatea în fața legii, deoarece dispozițiile legale criticate nu stabilesc discriminări, ci instituie un tratament juridic egal pentru toate persoanele aflate în aceeași situație procesuală, fără nicio deosebire.

De altfel, prin Decizia nr. 236 din 9 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 28 martie 2006, Curtea a observat că art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă nu conține măsuri discriminatorii care ar contraveni principiului egalității în fața legii, întrucât măsura instituită prin acesta se ia în considerarea naturii urgente a cauzelor, iar nu a persoanelor care o solicită, acestea beneficiind de un tratament egal în fața legii.

Neintervenind elemente noi, de natură a justifica reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 300 alin. 2 și 3 și art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romconstruct” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 6.673/2/2010 al Curții de Apel București — Secția a V-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

^{*}) Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 21 decembrie 2011.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.411

din 20 octombrie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Ilie Neacșu în Dosarul nr. 14.896./299/2008 al Judecătoriei Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 4.679D/2010.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 noiembrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 14.896./299/2008, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Marin Ilie Neacșu într-o cauză civilă având ca obiect o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile criticate nesocotesc principiul egalității în drepturi și al accesului liber la justiție, fiind în contradicție și cu art. 284 din Codul muncii care stabilește competența pentru soluționarea conflictelor de muncă în favoarea tribunalului în circumscripția căruia își are domiciliul sau reședința reclamantului. La stabilirea acestei competențe legiuitorul a avut în vedere înlesnirea liberului acces la justiție al salariatului. Or, în condițiile în care titlul executoriu este emis de instanța în a cărei circumscripție își are domiciliul sau reședința reclamantului, este nedrept ca executarea acestuia să se facă la sediul debitorului sau al terțului poprit. Întrucât în speță sediul debitorului este unic, în municipiul București, textul criticat limitează liberul acces la justiție al salariaților creditori, care sunt nevoiți să se deplaseze la București pentru a-și obține drepturile.

Judecătoria Sectorului 1 București opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, atât timp cât textul criticat determină o competență prin raportare doar la domiciliul/sediul debitorului și al terțului poprit, iar nu și la al creditorului, acest lucru putând impieta asupra accesului liber la justiție, precum și asupra imperativului soluționării în termen rezonabil a cauzelor prevăzute de art. 6 din Convenție. Or, cum executarea silită face parte din proces, impunerea deplasării creditorului la un birou de executor judecătoresc dintr-o altă

localitate, pentru realizarea executării silite, poate conduce la o întârziere nejustificată a soluționării procesului.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut: „*Poprirea se înființează la cererea creditorului, de executorul judecătoresc de la domiciliul sau sediul debitorului ori de la domiciliul sau sediul terțului poprit.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) care consacră principiul egalității în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) referitor la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. De asemenea, se apreciază a fi încălcate și prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, se constată că dispozițiile de lege criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate în raport cu critici și prevederi constituționale și convenționale similare.

Astfel, prin Decizia nr. 102 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 237 din 5 aprilie 2011, sau Decizia nr. 273 din 21 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 aprilie 2006, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, a statuat că textul de lege criticat stabilește competența materială și teritorială pentru soluționarea cererii creditorului de înființare a poprii, fiind adoptat de legiuitor în cadrul atribuțiilor sale, astfel cum sunt determinate prin dispozițiile art. 126 alin. (2) și ale art. 129 din Constituție, potrivit cărora competența, procedura de judecată, inclusiv procedura executării silite, precum și căile de atac sunt prevăzute numai prin lege.

Legea atribuie competența materială de a dispune înființarea poprii executorului judecătoresc, creditorul având a alege între două birouri execuționale deopotrivă competente, cel de la domiciliul sau sediul debitorului, respectiv cel de la domiciliul sau sediul terțului poprit, motivul determinant în alegerea acestei competențe fiind chiar înlesnirea actului de executare silită și nu tergiversarea acestuia.

Astfel, este neîndoielnic faptul că veniturile debitorului se regăsesc, cel mai adesea, la sediul său ori la sediul terțului poprit și numai întâmplător la sediul creditorului. În această situație, a acorda executorului judecătoresc de la sediul creditorului competența de a efectua executarea silită conduce în mod evident la tergiversarea soluționării cauzei, executorul judecătoresc fiind obligat să se deplaseze el însuși la sediul debitorului ori al terțului poprit, astfel încât această critică nu se susține.

Curtea a mai constatat că textul de lege criticat nu încalcă prevederile art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, întrucât reglementarea este aplicabilă tuturor persoanelor aflate în situația prevăzută de ipoteza normei, fără nicio distincție sau în considerarea altor criterii, și anume creditorii deținători ai unui titlu executoriu care solicită executorului judecătoresc înființarea popririi.

De asemenea, în privința criticii autorului excepției potrivit căreia reglementarea dedusă controlului îngreșește accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, Curtea a arătat că art. 399 din Codul de procedură civilă prevede că împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare, care este de natură a oferi toate garanțiile procesuale pentru realizarea deplină a acestor drepturi.

Pentru motivele expuse mai sus, Curtea a stabilit că textul criticat nu încalcă nici prevederile internaționale cuprinse în art. 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Ilie Neacșu în Dosarul nr. 14.896./299/2008 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 octombrie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 529502